

Možnosti energetické soběstačnosti regionu v podmínkách ČR

Seminář „Biomasa jako zdroj energie II“

Rožnov p.R. , 29.2.2008

Jaroslav Jakubes, ENVIROS, s.r.o.

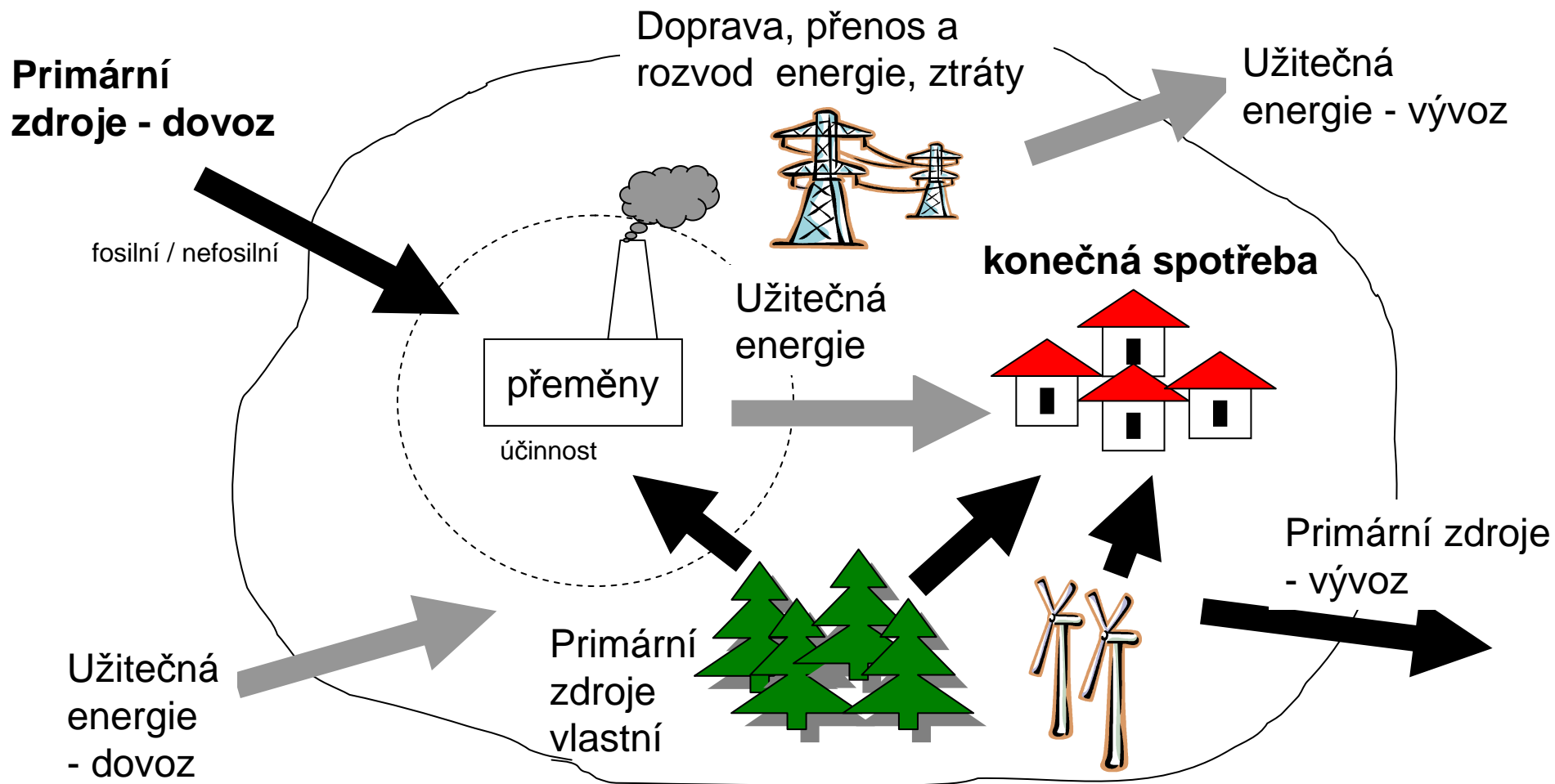
Obsah prezentace

- 1. Energetická soběstačnost regionu**
- 2. Faktory trvalé udržitelnosti a energetika regionu**
- 3. Body k zamyšlení a další práci**

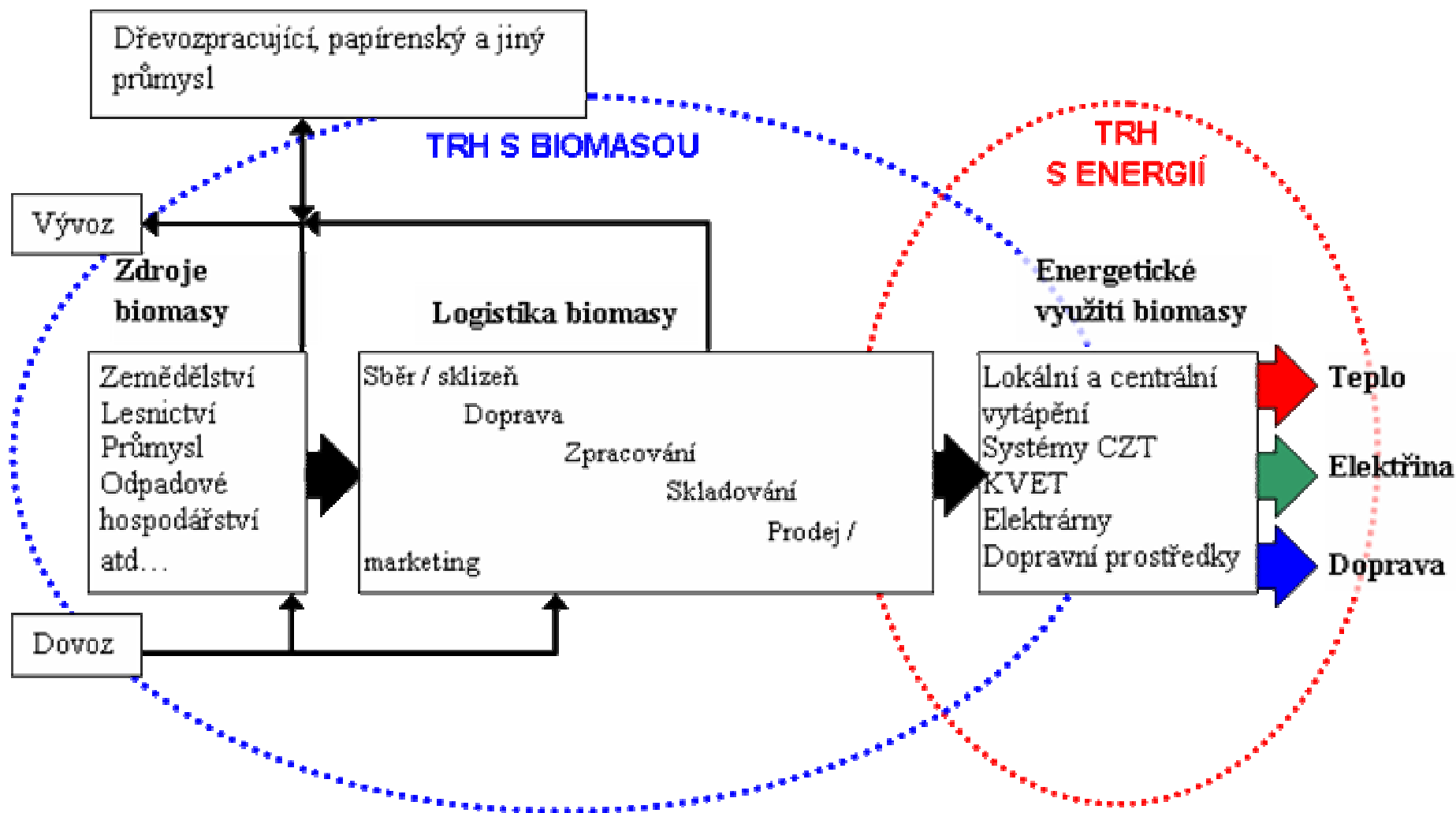
Energetická soběstačnost regionu

- ❑ Maximální zajištění energetických potřeb regionu z disponibilních zdrojů v regionu (zejména, ale nejen OZE)
- ❑ Zdroje vs. spotřeba – při hledání zdrojů nutno začít u spotřeby (jak ji snížit?, je vůbec nutná?)
- ❑ Energetická soběstačnost \neq izolace, „odstřižení drátů“
- ❑ Bilanční hledisko – celá řada faktorů ovlivňujících bilanci, řada úhlů pohledu
- ❑ Pouze jedno z hledisek – možná pouze sektorová orientace (domácnosti, veřejný sektor), bilance CO₂ apod.
- ❑ Pouze jeden z aspektů trvalé udržitelnosti

Energetická bilance regionu

Logistika a regionální trh s biomasou

Energetická udržitelnost obcí / regionů

Důvody:

- ❑ Úspory energie, využití OZE = úspora nákladů !!!
- ❑ Neplatit jen dovoz energie, udržet tyto prostředky i v regionu, rozvíjet technologie, služby a zaměstnanost
- ❑ Zajistit dostupnou a spolehlivou energii pro občany a obce
- ❑ Snížení dopadů na životní prostředí – lokální i globální (emise, odpady), ochrana ovzduší, klimatu, zdraví obyvatel
- ❑ Bezpečnost, soběstačnost a spolehlivost zásobování energií
- ❑ Pozitivní image, propagace a marketing obce / regionu
- ❑ Inicializační aktivita – rozjezd dalších aktivit, učení se, přitažení pozornosti investorů (zdrojů podpory), nastavení spolupráce a partnerství

Udržitelný rozvoj obcí / regionů

Z pozice "zdravého selského rozumu" - platí obecně, nejen pro energetiku

- Neplýtvat, využívat maximálně to, co je k dispozici
- Neškodit (sobě ani jiným)
- Spolupracovat
- Nemrhat silami, penězmi
- Nepokoušet se měnit nebo obcházet přírodní zákony
- Hledat jednoduchá řešení
- Optimismus, ale ne slepý
- Odvaha být mezi prvními, ale ne bezhlavá
- Konzervativismus, ale ne zabeďněnost

Udržitelný rozvoj obcí / regionů

Dle definice principů udržitelnosti - naplnění 3 základních cílů:

- ❑ sociální rozvoj, který respektuje potřeby všech - LIDÉ - sociální pilíř udržitelného rozvoje,
 - ❑ účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů - PLANETA - environmentální pilíř udržitelného rozvoje, a
 - ❑ udržení vysoké a stabilní úrovně ekonomického růstu a zaměstnanosti - PROSPERITA - ekonomický pilíř udržitelného rozvoje.
- Klíčová role místních samospráv (Posílení její činnosti je jednou ze součástí „Strategie udržitelného rozvoje ČR“)

Udržitelnost využívání biomasy – kritéria (1)

Skupina kritérií UR	Hlavní kritérium	Specifické kritérium
Environmentální kritéria	Emise	<ul style="list-style-type: none"> • Emise skleníkových plynů • Emise ZNL do ovzduší • Použití chemických hnojiv, pesticidů a chemických přípravků
	Odpady	<ul style="list-style-type: none"> • Produkce vs. využití odpadů • Využitelnost vedlejších produktů
	Biodiverzita	<ul style="list-style-type: none"> • Využívání nepůvodních druhů rostlin • Využívání geneticky modifikovaných organismů (GMO) • Monokulturní hospodaření
	Hospodaření s půdou a vodou	<ul style="list-style-type: none"> • Záběr půdy vs. využití nevyužívané půdy • Ochrana před erozí • Intenzivní vs. extenzivní hospodaření • Zachování vitality a produkční schopnosti půdy (bilance živin v půdě) • Ochrana zdrojů vody a vodního režimu v krajině
	Ochrana přírody a krajiny	<ul style="list-style-type: none"> • Zachování ekologické rovnováhy • Údržba krajiny vs. narušení krajinného rázu
	Doprava a logistika	<ul style="list-style-type: none"> • Nároky na dopravu (vzdálenost a způsob dopravy) a skladování • Preference lokálních zdrojů biomasy

Udržitelnost využívání biomasy – kritéria (2)

Skupina kritérií UR	Hlavní kritérium	Specifické kritérium
Ekonomická kritéria	Konkurenceschopnost	<ul style="list-style-type: none"> • Cena a dostupnost biomasy na trhu • Konkurenceschopnost tradičním energetickým zdrojům • Konkurence neenergetickému využití biomasy (materiál, potraviny) • Orientace na lokální, regionální či mezinárodní trh s biomasou • Podpora českých výrobců a dodavatelů technologií a služeb
	Životaschopnost	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomická soběstačnost vs. nároky na politickou a finanční podporu • Úroveň podnikatelského rizika • Společné vs. Protichůdné zájmy participantů na trhu s biomasou / v logistickém systému biomasy
	Rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> • Tvorba nových produktů a trhů • Posílení energetické soběstačnosti regionů • Podpora místního a regionálního rozvoje (zejména ve venkovských regionech) • Tvorba příjmů a přidané hodnoty v regionu • Integrace do místních, regionálních a národních ekonomických struktur

Udržitelnost využívání biomasy – kritéria (3)

Skupina kritérií UR	Hlavní kritérium	Specifické kritérium
Sociální kritéria	Práce a vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • Zachování a tvorba pracovních míst • Bezpečnost práce • Vzdělávání a rekvalifikace • Šíření informací a zvyšování povědomí
	Sociální solidarita	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora nízkopříjmových vrstev obyvatel a minorit • Podpora ekonomicky slabých obcí
	Kvalita života	<ul style="list-style-type: none"> • Zlepšení životní úrovně • Tvorba sociálních struktur • Zapojení veřejnosti a spoluúčast na rozhodování

Proces plánování

- Identifikovat a angažovat klíčové zainteresované osoby a instituce, nalézt nebo se sám stát „tahounem“ – vybudovat systémové partnerství
- Získat přehled o současném stavu zásobování energií a jejím využití, o potenciálu ve využití obnovitelných zdrojů energie, o potenciálu ve zvýšení energetické účinnosti, o plánovaných rozvojových záměrech obcí v příštích 5 letech, apod. Přehled o již realizovaných činnostech a projektech ve využití OZE a zvyšování energetické účinnosti
- Navrhnout způsoby propagace a popularizace stávajících projektů a aktivit – semináře, vhodné webovské stránky, apod. – umění „prodat“

Proces plánování - Akční plán pro energeticky udržitelný rozvoj regionu

- ❑ SWOT analýza, nastavení cílů a priorit, přehled možností a potenciálních projektů pro využití OZE, přípravu projektů úspor, financování, monitorování
- ❑ Navrhnout vhodné činnosti a projekty pro realizaci Akčního plánu – v oblasti územního plánování, projektování, rekonstrukcí budov a regenerace území, apod
- ❑ Získat pro realizaci Akčního plánu představitele měst / obcí / kraje

Udržitelná energetika ve Vašem regionu - body k zamyšlení a další práci

- Na který sektor / segment se zaměřit nejdříve?
- Kde hledat potenciál úspor energie?
- Kde hledat potenciál OZE?
- Jaké jsou limity území a současná slabá místa regionu?
- Jaké jsou současné úspěchy v oblasti udržitelné energetiky?
- Jaké budou priority při realizaci udržitelné energetiky regionu
- Kdo bude partnerem pro udržitelnou energetiku v regionu / mimo region?
- Jaké jsou alternativy?

DĚKUJI ZA POZORNOST

Jaroslav Jakubes

e-mail: jaroslav.jakubes@enviros.cz

tel.: 284-007-493

ENVIROS, s.r.o., Na Rovnosti 1, 130 00 Praha 3

www.enviros.cz